

Uitgave: OSF-fractie Eerste Kamer
Nummer 49, juni 2011

REDACTIONEEL

Deze OSF Nieuwsbrief bestrijkt de laatste 2 maanden van het Eerste Kamerlidmaatschap van Hendrik ten Hoeve. In het Europadebat kon hij nog eens vanuit de regionalistische visie breed ingaan op grote problemen en ontwikkelingen. Verder het afscheidswoord van ten Hoeve waar ik persoonlijk acht jaar zeer prettig mee heb samengewerkt, ook wel eens glimmend van trots omdat de kwaliteit van zijn inbreng regelmatig, ook buiten de eigen achterban, werd geprezen.

Natuurlijk ook aandacht voor de nieuwe OSF senator Kees de Lange, die zich voorstelt, en de eerste lijnen uitzet van de politieke koers die hij namens de OSF wil gaan varen.

De uitslag van de Statenverkiezingen riepen wat gemengde gevoelens op, en de Eerste Kamerverkiezingen verliepen spannend en niet zonder emoties. Een grote opsteker was het toetreden van de FNP in de Friese GS. Johannes Kramer is de gedreven verpersoonlijking van dit unicum in de FNP -geschiedenis.

Michiel van Harten, fractiemedewerker

ADRES REDACTIE: Spoorstraat 7; 8012 AV Zwolle, tel: 038_4217806; e-mail: hartenzeven@planet.nl, website: www.osf.nl

OSF-leden: Partij Nieuw Limburg (PNL), Platform Lokale Partijen Zuid Holland (PLP), Brabantse Partij, OPD (Onafhankelijke Partij Drenthe), FNP (Fryske Nasjonale Party), Ouderenpartij NH/, Gelderland Lokaal (GLK), Leefbaar Overijssel (LO), Drents Belang (DB), Vereniging Provinciaal Belang Fryslân (PBF), Partij voor het Noorden (PvN), Partij voor Zeeland (PvZ), PLU (Platform Lokale Partijen Utrecht)

UIT DE INHOUD

'Hendrik ten Hoeve: omnivoer en generalist'

Kees de Lange's agenda: ouderen, plaatselijke cultuur en leefomgeving

'Keuze voor Europa van levensbelang'

FNP debuteert in GS

'Een nieuwe start maken!'

Afscheidswoord senator Hendrik ten Hoeve

'Voor mij was dinsdag 21 mei afscheid nemen na acht jaar lidmaatschap van de Eerste Kamer. Een mooi afscheid, met een mooie Kamervergadering, een ridderorde en (samen met 38 collega's) een receptie in de Ridderzaal met natuurlijk ook een vertegenwoordiging van de OSF daarbij aanwezig. Die acht jaren zijn goed geweest. Voor mij persoonlijk waren het mooie jaren, waar ik veel van mijn persoonlijke belangstelling en ambitie nuttig kon maken en waar ik de OSF partijen dankbaar voor ben'

Ten Hoeve bij Tros Kamerbreed met presentatoren Margriet Vroomans en Kees Boonman

'Voor de OSF waren het, denk ik, ook goede jaren. De organisatie functioneerde goed en de OSF had in de Kamer en de laatste tijd ook in de media niet over belangstelling te klagen en kreeg daarmee ook een duidelijk gezicht: een politiek profiel van open, naar buiten gericht regionalisme.

Vervolg op pagina 2

'Met dit programma kan ik jaren vooruit'

Nieuwe OSF senator Kees de Lange stelt zich voor

'Wat ik een jaar geleden in mijn wildste dromen niet had kunnen vermoeden, is op 7 juni 2011 bewaarheid geworden: ik ben gekozen als lid van de Eerste Kamer voor de OSF. Daar is veel aan vooraf gegaan. Laat me een kort overzicht geven, en daarna aangeven wat ik me van deze geheel nieuwe fase in mijn leven voorstel. Want dat het om enorme uitdagingen gaat, moge duidelijk zijn.'

Geboren in de Tweede Wereldoorlog in de Zaanstreek (Noord Holland), ben ik nou niet bepaald in riante omstandigheden opgegroeid.

Vervolg op pagina 3

Volop ruimte voor regionalisme

Dus was het jammer dat de kiezer onze OSF partijen onvoldoende wilde steunen om volledig op eigen kracht weer een zetel te behalen. En nog meer jammer dat de gemeenschappelijkheid gebroken werd door Statenleden in Zeeland en Groningen die andere wegen zochten dan het bestuur. Maar het is niet zinvol daar bij te blijven staan, want de nieuwe situatie biedt alle kansen voor een nieuwe start. Met een nieuwe senator, die het profiel opnieuw in zal kleuren, maar wel weer als een duidelijk OSF profiel. Daarvoor zal contact tussen Kamerlid en achterban nodig zijn want de kennis van elkaar is over en weer nog beperkt. Maar het begin was goed en er is van beide kanten vertrouwen. En dat geeft dan ook de basis om ook met onze partijen een nieuwe start te maken. De uitgangspunten van de OSF, het politiek regionalisme en de uitwerking in het visiedocument, vormen een aanbod waarvoor in de provincies op de markt van politieke partijen ruimte is. Daar is geen twijfel over mogelijk. Maar dat aanbod moet dan wel duidelijk zijn van inhoud. En helder gecommuniceerd worden. En vooral, we moeten het met elkaar willen dragen en uitdragen.

Stevige inhoud

Niet de aller makkelijkste opgave voor het OSF bestuur en voor onze partijen in de diverse provincies om die nieuwe start te realiseren. Maar wel een opgave waarmee eer te behalen is. En waarmee de nieuwe senator in hoge mate gesteund kan worden bij zijn taak. Niet alleen voor wat betreft de inhoud van zijn boodschap, maar nog meer door het bewustzijn dat er een stevige inhoud beschikbaar is die gedragen wordt door partijen in alle hoeken van het land. En niet alleen de partijen die nu lid zijn van de OSF: er zijn vast nog veel meer onafhankelijke groepen die op ons programma wel mee willen doen! Die moeten we dus zien te vinden en aan ons te binden. Er is geen tijd en ook geen reden om bij de pakken neer te zitten. Er is werk aan de winkel!

Hendrik ten Hoeve

Kijk ook eens op www.eerstekamer.nl (ook OSF fractiepagina, doorklikken onder Kamerleden), www.osf.nl en de websites van de aangesloten partijen.

'Omnivoor en generalist'

Net als de overige vertrekkende Kamerleden kreeg Hendrik ten Hoeve nog een woordje mee van Kamervoorzitter René van der Linden. Een lovend woordje.

Van der Linden: 'Henk ten Hoeve, als vertegenwoordiger van de OSF en lid van de Fryske Nasjonale Partij was u een onvermoeibare voorvechter van de Friese taal en cultuur. Op 15 februari, twee weken voor de Statenverkiezingen, zorgde u voor een novum door in de Friese taal vragen te stellen aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. U paarde een sterke betrokkenheid op de regio aan een grote belangstelling voor Europa. Bij de Europadebatten en algemene Europese beschouwingen ontbrak u nooit. In uw bijdragen in de commissie Koninkrijksrelaties toonde u een groot inlevingsvermogen in de Antilliaanse gevoelens tegenover het centraal rijksgezag. De regionale belangen van de BES-eilanden konden bij u rekenen op een warm gehoor. Voor een allround senator is het dan ook geen toeval dat u deelnam aan tal van missies voor verkiezingswaarneming op diverse continenten. Als lid van een eenmansfractie hebt u veel werk verzet. Een omnivoor en generalist en altijd in staat om op hoofdlijnen een zeer wezenlijke bijdrage te leveren aan menig debat.

Geridderde vertrekkende Eerste Kamerleden. Vierde van rechts: Hendrik ten Hoeve. (foto: www.eerstekamer.nl)

Geridderd

Dertien leden van de Eerste Kamer, waaronder Hendrik ten Hoeve, hebben op dinsdag 31 mei 2011 een Koninklijke onderscheiding ontvangen bij hun vertrek uit de Kamer. Allen werden benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Tijdens de laatste vergadering van de Eerste Kamer in haar oude samenstelling ontvingen zij de versierselen uit handen van de Voorzitter van de Eerste Kamer, René van der Linden.

Vervolg pagina 1: Kees de Lange stelt zich voor

Tot en met de middelbare school konden mijn ouders mijn opleiding met enige moeite nog wel financieren. Maar toen ik wis- en natuurkunde wilde gaan studeren aan de UvA, was de koek op en was ik op mezelf aangewezen. Als 21-jarige stond ik voor derde klassen middelbare school om in mijn levensonderhoud te voorzien. Of de leerlingen veel geleerd hebben, weet ik niet. Ik zelf in elk geval wel. Daarna studeren, promoveren in Engeland, werken bij Shell Research, daarna de VU, de UvA en tenslotte weer de VU. Een leven lang van wetenschap, tot een paar jaar geleden.

Overweldigend

Na een lange carrière in de scheikunde en de natuurkunde kom je op een punt waarbij je jezelf afvraagt of er nog andere terreinen zijn waarop je graag actief zou willen zijn. Op die manier ben ik met de pensioenproblematiek en, in bredere zin, met de problematiek van het ouder worden in aanraking gekomen. Met een sterk wiskundige instelling waren cijfermatige pensioenproblemen me op het lijf geschreven, en die interesse is gebleven tot de dag van vandaag. Zeker nu de pensioenen tot een enorm maatschappelijk probleem zijn uitgegroeid, komt die kennis erg goed van pas. En zonder veel planning was ik in de periode 2009-2011 plotseling voorzitter van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen, vicevoorzitter en pensioenwoordvoerder van 50PLUS, Statenlid voor 50PLUS in Noord-Holland, en Eerste Kamerlid voor OSF. Overweldigend om heel eerlijk te zijn.

Plaatselijke belangen

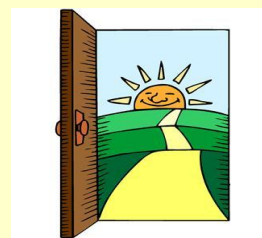
Hoe nu verder? In de Eerste Kamer zal ik in elk geval krachtig opkomen voor de belangen van ouderen (AOW, pensioen, gezondheidszorg, lokale belastingen, etc.) en voor al die dingen die plaatselijk voor gewone mensen van groot belang zijn. Ik denk dan aan goed openbaar vervoer, aan het behouden van een leefomgeving waarin met name ouderen zich thuis kunnen voelen, aan bescherming ook van de plaatselijke cultuur. Want zonder geschiedenis kan een mens niet bestaan. Zeker in die delen van ons land waar de krimp al is ingezet, komen al deze zaken nadrukkelijk aan de orde. De landelijke politiek lijkt deze problemen niet of nauwelijks te willen zien. Hoog tijd om deze zaken als OSF nadrukkelijk op de kaart te zetten

Behoud leefomgeving

Al jaren maak ik me grote zorgen over de manier waarop ons overblijvende open landschap verkwanseld wordt aan allerlei kortzichtige commerciële belangen. Als rasechte Noord-Hollander heb ik een grote affiniteit met het Noord-Hollandse landschap. Schaatsen, watersport, het wijd open

landschap, de onbelemmerde horizon, dat zit allemaal in de genen. Maar onze leefomgeving staat onder toenemende druk door megalomane plannen voor woningbouw, bedrijventerreinen, en het asfalteren van onze leefomgeving. De monomane aandacht voor economische belangen gaat geheel voorbij aan het feit dat er veel meer in ons leven is dan economisch belang alleen. Mijn inzet op lokaal niveau is om onze schitterende Nederlandse leefomgeving te behouden, te beschermen tegen korte termijn financieel gewin, en veilig te stellen voor onze kinderen en kleinkinderen. Ik vermoed dat ik met een dergelijk programma in de Eerste Kamer nog jaren vooruit kan'.

Kees de Lange

Prof. Dr. Cornelis Andreas (Kees) de Lange

Geboren:	20 juni 1943
Geboorteplaats:	Zaandam
Burgerlijke staat:	getrouwd, 2 dochters, 4 kleinkinderen
Woonplaats:	Monnickendam, NH
Beroep:	emeritus hoogleraar natuurkunde VU
Opleiding:	Christelijke Lagere School Koog-Zaandijk Zaanlands Lyceum Zaandam, Gymnasium β Studie wis- en natuurkunde, UvA Academische Promotie Theoretische Chemie, Bristol UK
Werkzaam geweest als:	researchmedewerker Shell, hoogleraar fysische chemie en natuurkunde aan VU en UvA
Huidige functies:	vicevoorzitter 50PLUS voorzitter wetenschappelijk bureau 50PLUS lid Provinciale Staten Noord-Holland lid Eerste Kamer OSF

Uit de Senaat

In deze rubriek vindt u een selectie uit de vele onderwerpen die de afgelopen tijd op de agenda van de OSF- Eerste Kamer fractie stonden

Algemene Europese Beschouwingen OSF: keuze voor Europa is van levensbelang

Op dinsdag 19 april hield de Eerste Kamer haar jaarlijkse Algemene Europese Beschouwingen. Hendrik ten Hoeve hield een uitvoerige beschouwing waarin meerdere eerder door de OSF ingebrachte punten samen kwamen.

Ten Hoeve stelde dat er veel werk te doen is in Europa en dat de euroscepsis, zoals bij het referendum over de grondwet heerste, is afgenomen. Hij noemde een aantal positieve ontwikkelingen in Europa, en stelde dat het model dat gekozen is bij het Verdrag van Lissabon, in de praktijk werkt.

Kickers

Ten Hoeve: 'De neiging van de lidstaten, en weer vooral de grote, om voor zichzelf te willen spreken is in de praktijk waarschijnlijk het meest hinderlijk als het om buitenlands beleid gaat. Het oude ideaal van een supranationaal Europa, waar Europese beslissingen centraal genomen kunnen worden in plaats van door een kruiwagen vol nationaal-politiek denkende kikers mocht misschien nog wel eens weer worden opgepoetst. En niet alleen voor het buitenlands beleid. Het zou bijvoorbeeld ook een zegen zijn als een sterke Europese Commissie aan zou kunnen geven hoe er solidariteit opgebracht moet worden als Italië overstroomd wordt met Tunesiërs. En het heeft wel erg lang geduurd voor in eendracht oplossingen gevonden zijn voor de eurocrisis en voor de landen die daarbij geholpen moesten worden. Ook hier had een sterke Europese Commissie eerder en beter beslissingen moeten kunnen forceren'.

Sterke Commissie is Nederlands belang

'De verdeling van bevoegdheden tussen Commissie, Europese Raad en Raden, en Europees Parlement is gemaakt in het Verdrag van Lissabon en die keuze is voorlopig niet meer te veranderen. Een echte Europese federatie met een echte Europese regering is dáárdor niet realistisch. Maar natuurlijk ook al niet doordat de Europese volken daar niet aan toe blijken te zijn. Toch lijkt het mij ook bij de huidige bevoegdheidsverdeling, dat er nog steeds een

Nederlands belang ligt in een zo sterk mogelijke Commissie. Die vanuit het collectieve Europese belang handelt, tegenover calculerende lidstaten waarvan de grootsten altijd de sterkste zullen zijn. De Europese Commissie dreigt te degraderen tot alleen maar uitvoerder van wat de Europese Raad heeft beslist. En die Raad wordt weliswaar zeer kundig door haar president bijeen gehouden, maar is dit nu wel de bedoeling en is het wel ons nationale belang? En trouwens, is ons nationale belang het ultieme criterium, of mogen ook idealen van eenheid en solidariteit een rol spelen in onze opstelling?'

Eurocrisis: bevolkingen ontzien

Ten Hoeve prees de afspraken rond de Eurocrisis over begrotingssystematiek, begrotingstekorten, de hoogte van de staatsschuld, en op onevenwichtigheden in de economische ontwikkelingen. 'Maar het echt oplossen

van de problemen die al ontstaan zijn kan toch nog wel eens tegen vallen. Ook al is er nu een ESFS en komt er een ESM. En worden Griekenland, Ierland en Portugal geholpen met leningen. Mede onder druk van Nederland worden er hoge rentetarieven in rekening gebracht die bijdragen aan de lasten die de belastingbetalers in de bijna failliete landen moet worden opgelegd en die daardoor de economische groei in die landen zal belemmeren. Is het voor het scheppen van gezonde verhoudingen en groei niet beter te lenen tegen zo laag mogelijke rente? En ook om de schuld mede te verhalen, door afstempeling, op de houders van de staatsobligaties die toch zelf de risico's hebben genomen? Ook al treft dat West-Europese banken en legt het dus een, beperkt, deel van het probleem bij onszelf.

Waarom moeten degenen die risico's zijn aangegaan, hun hoge rente incasseren en verder uit de wind worden gehouden? Ten koste van de zwaar getroffen bevolkingen, die misschien wel in zekere zin geprofiteerd hebben maar nu dan ook voor alles op moeten draaien. En hoe moet dat straks als een keer de dollar instort en ook Amerika niet meer kan betalen?'

Asielproblemen Europese solidariteit nodig

'Dan wat niet gebeurd is. Het meest schrijnend is waarschijnlijk het probleem van asiel en immigratie. De goede voornemens van Europees beleid op deze terreinen lijken maar moeilijk in daden om te zetten. Er zijn grote verschillen in asielbeleid en ook grote verschillen in omvang van problematiek. Het zal wel zo wezen, zoals de minister zegt, dat ook Nederland zijn deel van asielzoekers en gelukzoekers wel krijgt, maar de mediterrane landen lopen wel erg veel grotere risico's, zeker in tijden van turbulentie. Dan blijkt dat van solidariteit geen sprake is. Wat nu Italië overkomt

met de Tunesiërs is natuurlijk een Europees probleem. Had erkenning van die Europese verantwoordelijkheid niet de actie van Italië, het uitdelen van Schengen-visa, de sprong van de kat in het nauw, kunnen voorkomen? En ligt de kwaadheid van onze minister over de Italiaanse actie niet in angst voor massaimmigratie? Kan de minister nog uitleggen dat er wel Europese solidariteit is, of misschien dat die in zulke gevallen niet nodig is? Of misschien dat wij in Europa niet solidair willen zijn? Europa heeft gelukzoekers geen toekomst te bieden, maar Europa zou wel de lasten van de noodzakelijke actie gezamenlijk op zich kunnen nemen'.

Prinzipienreitererei

Ten Hoeve deed enkele financiële voorstellen:

-*Harmonisatie van de grondslag van winstbelastingen*, die wordt voorgesteld door de Commissie, is een goede zaak, maar belangrijk is ook dat landen stoppen met concurreren via tariefsverlaging: 'moeten we niet snel komen tot gemeenschappelijk verantwoord minimumtarief of een bandbreedte voor onze winstbelastingen om belastingconcurrentie, een race to the bottom, te voorkomen?'

-*De CO2 heffing een door de EU geheven belasting laten worden*. 'Als dat aantasting van de Nederlandse belastingsovereïniteit is heb ik dat er wel voor over. Waarom is de regering daar zo op tegen, waarom wil ze geen EU eigen middelen toestaan en alleen maar een soort contributie betalen op basis van het BNP? Is dat praktisch, of alleen maar Prinzipienreitererei?'

-*Defensiekosten kunnen worden bespaard door meer Europese samenwerking*

'Bij de vervanging van de F16 zijn ook Europese alternatieven beschikbaar. Goedkoper dan de JSF en in onze geamputeerde strijdkrachten misschien wel beter passend. Een Europese keuze, liefst met meerdere landen, zou ons en de Europese economie helpen. Iets meer Europees denken, en dan maar iets minder Atlantisch, kon wel eens het Nederlandse belang op wat langere termijn het beste dienen'.

'Europa van levensbelang'

'In het westen ligt een goede oude vriend en een hele hoop zee, maar in het oosten en het zuiden, op dit en de aangrenzende continenten, liggen de landen die rechtstreeks van invloed zijn op hoe wij hier met elkaar kunnen leven. Daar horen wij bij, daar hebben wij mede verantwoordelijkheid voor en daar hebben we het meeste van te verwachten. Europa, is niet "best belangrijk". Het is van levensbelang voor ons om voor Europa te kiezen. Ik hoop dat de regering dat met mij eens is en dat ook wil uitdragen. Binnen de Benelux hebben wij dan aan België een waardevolle bondgenoot, een buur en verwant, waar wij misschien meer gebruik van zouden moeten maken'.

OSF stemt voor 'redelijke' compensatie AOW

De Eerste Kamer heeft dinsdag 19 april ingestemd met een wijziging van de Algemene Ouderdomswet (AOW), waardoor een vaste tegemoetkoming voor gestegen lasten komt te vervallen. In plaats daarvan wordt een compensatieregeling ingevoerd (32.521) die verlies van koopkracht als gevolg van fiscale ingrepen moet herstellen. De nieuwe regeling gaat per 1 juni a.s. in, en geldt alleen voor oudere personen die in Nederland wonen, dan wel met hun inkomen geheel of nagenoeg geheel onder de Nederlandse belastingheffing vallen. Omdat AOW gerechtigden die buiten Nederland wonen volgens de nieuwe regeling geen recht meer hebben op compensatie wordt een besparing op de overheidsuitgaven gerealiseerd van tenminste acht miljoen euro per jaar. Voor het wetsvoorstel stemden de fracties van VVD, CDA, ChristenUnie, SGP en OSF. Zij volgden de minister in zijn redenering dat de tegemoetkoming in de sfeer van de sociale zekerheid nu wordt omgezet in een fiscale tegemoetkoming. Het effect hiervan is dat alleen AOW'ers die in Nederland belasting betalen ervan profiteren.

Hendrik ten Hoeve, die zich in het debat uitvoerig liet horen lichtte na beantwoording door de minister toe waarom de OSF voor de wet is.

Ten Hoeve: 'de AOW is in principe het basisinkomen dat we met elkaar hebben vastgesteld. Dat betekent ook dat er geen noodzaak of verplichting is om daar extra tegemoetkomingen aan toe te voegen. Er kan wel een goede reden zijn om er toch een tegemoetkoming aan toe te voegen, zoals koopkrachteffecten die door fiscale maatregelen ontstaan. In dat geval heeft de minister gelijk dat er enige redelijkheid achter ligt dat het effect dat in Nederland ontstaan is, in Nederland wordt gecompenseerd'.

Oudere Onafhankelijke winnaar Eerste Kamerverkiezingen

'Veel waar voor mijn stem: eerst hoge stemwaarde... en dan ook nog twee fracties....'

Kort nieuws uit de Eerste Kamer

De periode april / mei is weer een flink aantal wetsvoorstellen gepasseerd. Een selectie uit de agenda volgt hieronder. Tenzij anders aangegeven zijn de wetsvoorstellen, en ook enkele moties, aangenomen, en heeft ook de OSF er mee ingestemd.

Wijziging van de Monumentenwet 1988 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (32.433) regelt: Cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening (1), Krachtiger en eenvoudiger regelgeving (2) en Bevorderen van herbestemming van monumenten (3).

Wijziging van enige onderwijswetten inzake samenwerkingsscholen (32.134) maakt het mogelijk dat een openbare en bijzondere school institutioneel fuseren tot één school die zowel openbaar als bijzonder onderwijs aanbiedt.

Met de **Wet dieren (31.389)** wordt een integraal wettelijk kader geïntroduceerd voor de regels met betrekking tot het gedrag van mensen tegenover dieren en de regels ter beheersing van de risico's die dieren of van dieren afkomstige producten mee kunnen brengen voor de mens en voor andere dieren.

Wet uniformering loonbegrip (32.131) regelt een gelijke grondslag voor de heffing van loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (ZVW).

In de motie-Koffeman (PvdD) c.s. over het integraal uitvoeren van het Kierbesluit (EK 32.500 XIV / 32.500 F, G) wordt de regering verzocht langjarige nationale, bilaterale en Europese afspraken ter verbetering van vismigratie en ecologische kwaliteit van de grote rivieren uit te voeren, met name bij de Haringvlietsluizen.

FNP debuteert in GS

Er waren nogal wat gemengde gevoelens voor onafhankelijke partijen na de afgelopen Statenverkiezingen. Bij de FNP maakte lichte teleurstelling over zetelverlies al snel plaats voor een betere stemming.

Lijsttrekker en fractieleider Annigje Toering licht toe: 'De FNP komt in het Friese College. Volgende week wordt het nieuwe college met Johannes Kramer als gedeputeerde namens de FNP geïnstalleerd. Daarmee zet onze partij een belangrijke en historische stap. Na bijna 50 jaar neemt de FNP verantwoordelijkheid voor het Friese provinciaal bestuur.'

Volgens Toering ligt er een goed akkoord van de drie nieuwe coalitiepartijen CDA, PvdA en FNP. Belangrijk punt dat er volgens haar uit springt is dat Fryslân blijft bestaan als sterke provincie.

Friese Taal en Cultuur wordt daarbij erkend als één van de nieuwe Kerntaken. De FNP heeft verder voor elkaar gekregen dat een groot deel van Fryslân op termijn vrij van windmolens kan worden.

Johannes Kramer krijgt het plattelandsbeleid, landelijk gebied en openbaar vervoer in portefeuille. Daarmee

krijgt de FNP zelf de kans om mee te werken aan een leefbaar platteland. Dat is sinds de oprichting van de partij in 1962 al een politiek speerpunt geweest. Toering prijst de nieuwe werkwijze met streekagenda's bij dit onderwerp.

Johannes Kramer, mei njonken him syn frou Christina, kriget blommen fan partijfoarsitter Nynke Beetstra

De FNP is alles bij elkaar genomen zeer te spreken over het akkoord. Toering zegt blij te zijn dat de FNP een gedeputeerde in het College krijgt. 'Maar een gedeputeerde is uiteraard niet een doel op zich. Uiteindelijk gaat het erom dat we goede dingen voor de toekomst van Fryslân en de Friezen willen doen. Onze fractie zal in de Staten met PvdA en CDA maar ook met andere fracties samenwerken, om gemeenschappelijk vanuit de geest van het collegeakkoord het beste voor Fryslân en de Friezen te bereiken'.

Afspraken met nieuwe senator

Toering meldt verder dat de FNP als grootste regionale partij het Friese geluid goed wil laten doorklinken in de OSF-fractie. 'Net als eerder zullen wij een actieve inbreng leveren voor de Haagse fractie. Met De Lange is ook afgesproken dat hij regelmatig zal aanschuiven bij de regionale Statenfracties. Wij zijn erg blij dat we onze lijn naar Den Haag kunnen voortzetten. Wij zien de samenwerking met ons nieuwe kamerlid en met de andere regionale partijen met vertrouwen tegemoet.'

